

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

Årsberetning

1978-79

1979

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

Årsberetning

1978-79

INDHOLD

I	Generalforsamling og årsmøde 1978
II	Bestyrelsens virksomhed
	Bestyrelsesmøder
	Dommerembederne i almindelighed
	Fogedret
	Tinglysning
	Skifteret
	Betænkninger og lovudkast
III	Samarbejdet med dommere i andre lande
IV	Den danske dommerstand
V	Dommerforeningens regnskab

I

Generalforsamling og årsmøde 1978

Fredag den 6. oktober og lørdag den 7. oktober 1978 holdt Dommerforeningen generalforsamling og årsmøde på Munkebjerg Hotel.

Formanden, dommer Carsten Jepsen, åbnede fredag kl. 10,00 årsmødet og bød velkommen til alle medlemmerne og rettede en særlig velkomst til de nordiske gæster, formanden for Den Svenske Dommerforening, lagmann Johan Björling, og formanden for Den Norske Dommerforening, lagdommer Astri Rynning, samt til de i årets løb udnævnte dommere.

Derefter holdtes generalforsamling med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kassereren aflægger regnskab.
4. Valg af formand.
5. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer.
6. Valg af revisor og revisorsuppleant.
7. Den særlige Klagerets virksomhed.
8. Beretning, regnskabsaflæggelse og valg til bestyrelse for Understøttelsesfonden.

Bestyrelsen stiller forslag om, at der overføres obligationer til pålydende 100.000 kr. til Understøttelsesfonden.

9. Eventuelt.

ad 1. Valg af dirigent.

Retspræsident Agersnap valgtes og konstaterede generalforsamlingens lovlighed.

ad 2. Formandens beretning

Formanden udtalte mindeord over de i årets løb afdøde dommere.

Formanden gjorde rede for Dommerforeningens konsultative virksomhed og henviste herom til årsberetningen. I tilslutning hertil omtalte han, at der i efteråret 1977 i en radioudsendelse, som blev kaldt »Forbrugerredaktionen« var blevet fremført kritik mod fremgangsmåden ved forskellige fogedretter, herunder at debitorerne blev tilsagt med alt for kort varsel, og at de ikke fik tilstrækkelig vejledning om deres rettigheder. I radioudsendelsen havde formanden som svar på de stillede spørgsmål udtalt, at det var hans indtryk, at fogedretterne normalt tilsiger debitorer med en uges varsel, og at spørgsmålet om udgivelse af en vejledning ville blive drøftet i bestyrelsen. Formanden henstillede til de kolleger, under hvis embedsområde fogedret henhører, at man kun under særlige omstændigheder gør brug af tilsigelse med aftens varsel. Bestyrelsen har drøftet spørgsmålet om udgivelse af en vejledning for debitorer, men har i skrivelse af 28. april 1978 meddelt justitsministeret, at man ikke har fundet, at der var tilstrækkeligt behov for en sådan.

Formanden omtalte, at en københavnsk højesteretssagfører flere gange til Dommerforeningen har klaget over ekspeditionstiden af domsudskrifter i civile sager. I denne anledning henstillede formanden til kollegerne, at man er opmærksom på dette problem.

Under henvisning til foreningens skrivelse i årsberetningen side 23 om standardblanketter oplyste formanden, at der nu er nedsat en arbejdsgruppe, der skal tage sig af alle spørgsmål om blanketters udformning.

Formanden omtalte retsvæsenets statistik og oplyste, at der er nedsat en arbejdsgruppe med dommer Knud Marstal, Ålborg by- og herredsret, som formand med den opgave at fremkomme med forslag om forbedring og eventuel udvidelse. Formanden nævnte i den forbindelse, at han var blevet anmodet om at oplyse, at baggrunden for ønsket om en bedre statistik er, at justitsministeriet ved adskillige lejligheder, og særligt over for bevillingsmyndigheder, skal præstere et talmateriale, der belyser nødvendigheden af udvidelser af embedernes normering.

Formanden omtalte spørgsmålet om kreditoplysninger og oplyste, at der efter vedtagelsen af lov nr. 293 af 8. juni 1978 om private registre, der træder i kraft den 1. januar 1979, kan ventes nye forhandlinger med

kreditoplysningsbureauerne. Der foreligger oplysninger om, at enkelte dommerkontorer efter aftale med advokaterne i retskredsen er begyndt med hver måned at tilsende advokaterne en liste med navnene på de skyldnere, der har afgivet insolvenserklæring i den forudgående måned. Det er justitsministeriets opfattelse, at dette kan være kritisabelt, idet der ikke haves kontrol med, om disse oplysninger videregives og eventuelt kommer uvedkommende i hænde. Den retningslinie, som Dommerforeningen kan give på dette område, er den ganske enkle, at der intet nyt bør foretages. Hvis dommerkontoret har sendt oplysninger til et eller flere bureauer, kan dette fortsætte, men der bør ikke ske nogen udvidelse af modtagerkredsen.

Under en omtale af forslaget til lov om ændring af retsplejeloven (behandling af borgerlige sager) nævnte formanden, at justitsministeriet i meget vidt omfang har forsøgt at imødekomme de ønsker og forslag, som Dommerforeningen og andre høringsmyndigheder er fremkommet med, og at lovforslaget i moderat form moderniserer reglerne om behandling af borgerlige sager. I forslaget indgår, at de nuværende 3-dommerembeder fremtidig skal organiseres som en kollegial ret, hvilket forslag skal træde i kraft efter justitsministerens bestemmelse. De nuværende indehavere af disse embeder er alle modstandere af dette forslag, og Dommerforeningen er enig med dem i, at ordningen bør gennemføres på lempelig måde og først, når der ved de enkelte embeder er opstået ledighed. Dette synspunkt har fundet udtryk i Dommerforeningens skrivelse, der er refereret i årsberetningen side 19 og 20. På foranledning af de implicerede dommere fandt der den 28. sept. 1978 et møde sted mellem repræsentanter for dommerne og bestyrelsen, hvilket møde blev efterfulgt af et møde i justitsministeriet den 3. oktober 1978. Resultatet af mødet i justitsministeriet blev, at det skal indføres i bemærkningerne til lovforslaget, at ordningen skal gennemføres etapevis, fortrinsvis ved embedsledighed og efter forhandling med dommerne og personaleorganisationerne.

Med udgangspunkt i Forbrugerklagenævnets årsberetning for 1976 og et af handelsministeriet i august 1978 udarbejdet forslag til ændringer i loven om forbrugerklagenævn, hvilket forslag indebærer en væsentlig udvidelse af klagenævnets kompetence på visse punkter, kommenterede formanden de tanker, som professor Gomard og retspræsident Arildsen har givet udtryk for i en artikel i Juristen og Økonomen for den 1. oktober 1978 side 42 ff. Jeg har, sagde formanden, fundet det rigtigt at

fremdrage disse spørgsmål i beretningen, og han fortsatte: »Det vil være for tidligt på nuværende tidspunkt at binde sig til standpunkter. Det vil være let at finde argumenter til støtte for en afvisning af et eventuelt forslag om indførelse af særlige regler for behandling af sager af mindre værdi. Det er imidlertid mit indtryk, at der hos mange dommere er en voksende forståelse for, at dommerstanden ikke står sig ved blot at vende ryggen til problemer, der er opstået ved den tiltagende behandling af klagesager inden for ankenævnenes område.«

Formanden gik derefter over til de lønpolitiske problemer og indledte med at sige, at han vel kunne tænke sig, at mange dommere er blevet grebet af misnøje og skuffelser på grund af de indhug i reallønnen, som inflationen og afskaffelsen af de procentuelt regulerede dyrtidsportioner har medført, og at det ikke er uforståeligt, hvis enkelte mener, at de organisationer, der skal varetage de lønningsmæssige interesser, ikke til fulde har udført deres mission. Formanden udtalte videre, at der efter hans opfattelse kun er en løsning, nemlig at holde sammen om de organisationer, der skal varetage de lønningsmæssige interesser, idet ingen dommer for sit vedkommende vil kunne opnå nogen som helst lønningsmæssig fordel ved at vende ryggen til sin organisation. Det er, sagde formanden, min absolutte overbevisning, at både Juristforbundet og A.C. har gjort deres yderste for at opnå, hvad der kunne opnås, og man må ikke glemme, at det er et politisk spørgsmål at afgøre, hvor langt man vil strække sig for at opretholde lønnen til de højest lønnede tjenestemænd. Formanden sluttede dette afsnit med at udtale, at der både fra Dommerforeningens og Juristforbundets side var gjort et stort arbejde for gennem aftale om vederlag for særskilte hverv og gennem omklassificeringer at få foretaget visse forbedringer inden for domstolene. Resultatet var beskedent, men der er opnået tilslutning til, at embedet som dommer i Mariager oprykkes til 37. lønklasse og til, at stillingen som præsident for Sø- og Handelsretten ligestilles med præsidenterne for Østre og Vestre landsret. Herudover er det stillet i udsigt, at der oprettes yderligere 4 faste stillinger som dommere i landsretten, og at en stilling som vicepræsident i Sø- og Handelsretten forlænges.

Til sidst omtalte formanden det nordiske samarbejde og oplyste herunder, at Dommerforeningen i forbindelse med afholdelse af de nordiske juristmøder i tiden fra den 23. til den 25. august i København på initiativ af Den islandske dommerforening havde indbudt formænd og viceformænd for de nordiske dommerforeninger til et møde, der

fandt sted den 24. august i Folketingets restaurant. Mødet, der havde 15 deltagere, herunder samtlige formænd for de nordiske dommerforeninger, fik et meget positivt forløb. Udover de personlige kontakter, som blev skabt eller uddybet, drøftedes mulighederne for et nærmere samarbejde mellem foreningerne og specielt i relation til nordiske juristmøder blev det drøftet, om der ikke inden for rammen af disse møder kunne tilvejebringes et møde, der specielt havde interesse for nordiske dommere. Spørgsmålet vil blive taget op af Den svenske dommerforening.

Formanden sluttede sin beretning med at udtale, at han gennem beretningen havde forsøgt at vise de mange forskellige problemer, som bestyrelsen i det forløbne år havde beskæftiget sig med, og at det var hans håb og tro, at Dommerforeningens bestyrelse i alt sit virke aldrig ville tabe det overordnede formål af syne, som i lovenes § 1 er beskrevet således: »At samle Danmarks dommere til fremme af retsplejens opgaver samt til hævvelse af dommerstandens stilling og tarv.«

Følgende havde ordet til formandens beretning:

Byretsdommer Boas omtalte informationsudvalget. I årsberetningens referat fra generalforsamlingen i 1977 står »Dommerforeningen arbejder videre med sagen.« Det har man ikke gjort, men har uden videre sat arbejdet igang. Boas spurgte, om der var taget stilling til formen, om materialet skal tilstilles anklagemyndigheden og forsvarerne, og hvorfor man havde sådan en hast med at komme igang.

Dommer Anne Kjær nævnte, at formanden i beretningen havde citeret indledningsordene i § 1 i Dommerforeningens love, der handler om foreningens formål, men han citerede ikke de sidste ord, der siger, at foreningen i det hele skal være dommernes organ overfor administrationen, hvor sådant er påkrævet eller ønskeligt. Dette havde bestyrelsen efter hendes formening ikke gjort tilstrækkeligt i sagen om 3-dommerembederne. Dette har vist, at der er en brist i kommunikationen mellem medlemmerne og bestyrelsen, og foreningen burde være således indrettet, at der var nærmere kontakt mellem de enkelte dommere og foreningen. Anne Kjær refererede herefter, hvad 3-dommerne har gjort for at forhindre, at en »Randers-ordning« blev trukket ned over dem, men hun havde det indtryk, at forhandlingerne kun havde været en skinproces, idet justitsministeriet ville have forslaget gennemført. Endelig nævnte hun, at der måske vil blive ført sag mod justitsministeriet, og at hun navnlig havde bragt sagen frem for at advare dommerne i

de retskredse, der er delt i civil- og kriminaldommerembeder, idet hun, navnlig efter at have læst professor Gomards og retspræsident Arildsens artikel i Juristen og Økonomen for 1. oktober d.å., måtte forudse, at turen i næste omgang ville komme til dem.

Dommer Hans Kaa støttede Anne Kjær og sagde, at 3-dommerne var blevet snigløbet.

Dommer Munk-Petersen spurgte, om bestyrelsen havde overvejet at udsende formandens beretning sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen, idet medlemmerne så fik tid til at sætte sig ind i den og komme med kommentarer på generalforsamlingen. Munk-Petersen anbefalede, at man holdt regionsmøder, hvor vigtige spørgsmål som f.eks. spørgsmålet om Forbrugerklagenævnets kompetence kunne drøftes. Endelig spurgte han, om bestyrelsen ville gå ind for, at dommerne fik et fast repræsentationsbeløb.

Formanden fik herefter ordet for at svare på de rejste spørgsmål. Til Boas sagde formanden, at bestyrelsen på sidste års generalforsamling havde fået grønt lys til at undersøge, om en større information kunne tilvejebringes, og at formen da også blev drøftet. Det materiale, som måtte blive tilvejebragt, kan ikke forbeholdes domstolene alene, men foreløbig har man tænkt sig, at der skal sendes enkelte eksemplarer af materialet henholdsvis til anklagemyndigheden og advokatrådet.

Til Anne Kjær udtalte formanden, at emnet var meget kontroversielt, men at bestyrelsen havde overvejet alle argumenter, og bestyrelsens standpunkt har fundet udtryk i skrivelsen, der er refereret i årsberetningen side 19 og 20. Bestyrelsen har ment at burde anbefale, at der gøres forsøg med indførelse af kollegiale retter indenfor kredsen af de nuværende 3-dommer embeder ud fra den opfattelse, at denne ordning ville give dommerne et mere varieret arbejde og bedre uddannelsesmuligheder for fuldmægtigene. Hertil kommer, at ordningen skaber mulighed for at give 6 dommere et tillæg på 2.400 kr., hvorved de bliver ligestillet med politimestrene i de store byer, og der åbnes mulighed for, at andre stillinger senere kan blive jævnstillet hermed.

Til Munk-Petersen sagde formanden, at det i hvert fald hidtil havde været opfattelsen indenfor bestyrelsen, at beretningen ikke kunne udarbejdes og udsendes sammen med indkaldelsen. Beretningen ville dermed miste sin aktualitet. Han var positiv overfor tanken om regionsmøder, og bestyrelsen måtte overveje, om der kunne sættes noget igang på dette område. Formanden havde ikke tiltro til, at en sag om et

fast repræsentationsbeløb ville få en lykkelig udgang og henviste til, at justitsministeriet er indforstået med, at dommerne indenfor beskudne rammer afholder udgifter af kontorholdskontoen til repræsentation.

Da ikke flere ønskede ordet til formandens beretning, konstaterede dirigenten, at beretningen er godkendt.

ad 3. Aflæggelse af regnskab

Kassereren, byretsdommer Mondrup, forelagde det reviderede regnskab.

Ingen ønskede ordet til regnskabet, og der gaves decharge.

ad 4. Valg af formand

Formanden, dommer Carsten Jepsen, genvalgte.

ad 5. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer.

I stedet for landsdommer Juul-Olsen og højesteretsdommer Frans Weber, der ikke ønskede genvalg, valgtes landsdommer E. Riis og landsdommer Hans Kardel.

Den øvrige bestyrelse, højesteretsdommer Poul Høeg, byretsdommer Sverre Mondrup og dommerne Svend Aage Christensen, Knud Kofoed, V. Kersting og K. Iversen, genvalgte.

ad 6. Valg af revisor og revisorsuppleant

Landsdommer Robert Dam og dommer Ingeborg Heide Jørgensen genvalgte som henholdsvis revisor og revisorsuppleant.

ad 7. Den særlige Klagerets virksomhed

Retspræsident Caspersen aflagde beretning og oplyste, at der i tiden 1. september 1977 til den 31. august 1978 blev afgjort 25 sager angående klager over dommere, assessorer og dommerfuldmægtige. Der skete ikke påtale i nogen tilfælde.

ad 8. Beretning, regnskabsaflæggelse og valg til bestyrelse for Understøttelsesfonden, samt bestyrelsens forslag om, at der overføres obligationer til pålydende 100.000 kr. til Understøttelsesfonden.

Byretsdommer Mondrup aflagde beretning og forelagde det reviderede regnskab. Mondrup opfordrede medlemmerne til at gøre bestyrelsen opmærksom på forhold, der kunne give anledning til understøttelse.

Ingen ønskede ordet til beretningen og regnskab, der godkendtes.

Bestyrelsen, der består af Carsten Jepsen, Sverre Mondrup og K. Iversen, genvalgtes.

Forslaget om at overføre obligationer til pålydende 100.000 kr. til Understøttelsesfonden vedtoges enstemmigt.

ad 9. Eventuelt

Dommer Julius Paulsen opfordrede bestyrelsen til at være opmærksom på personalets, herunder også de deltidsbeskæftigedes advancementsforhold, idet vi sakker bagud i konkurrencen med bl.a. kommunerne.

Dommer Ove Kjær støttede Julius Paulsen og spurgte, om der kræves medlemskab af H.K. for at blive forfremmet.

Formanden svarede, at man fra dommernes side naturligvis måtte være interesseret i, at kontorpersonalet opnår bedst mulige løn- og advancementsforhold, men at man måtte gå ud fra, at disse anliggender blev varetaget af de organisationer, hvorunder henholdsvis det tjenstemandsansatte og det overenskomstansatte personale henhører.

Da ikke flere ønskede ordet, sluttede dirigenten generalforsamlingen.

Årsmødet fredag den 6. oktober

Næstformanden, landsdommer Juul-Olsen bød velkommen til og introducerede lektor Jens Anker Andersen, Århus Universitet, der talte om Den nye konkurslov.

Næstformanden takkede foredragsholderen og måtte konstatere, at det tunge stof var blevet behandlet på en så overlegen og indsigtfuld måde, at ingen ønskede at indlade sig i en diskussion.

Kl. 19,00 var der festmiddag for medlemmer med ledsagere samt gæster. Der deltog 223.

Årsmødet lørdag den 7. oktober

Programmet for årsmødets sidste dag var et foredrag om sagsforberedelse og procesledelse af højesteretsdommer Hans Michelsen, Oslo, der blev budt velkommen og introduceret af formanden.

Efter foredraget var der indlæg af advokat Ove Hansen, Viborg, og højesteretspræsident Mogens Hvidt.

Formanden rettede en tak til foredragsholderen og diskussionsdeltagerne og sluttede herefter årsmødet.

II

Bestyrelsens virksomhed

Bestyrelsesmøder

Siden udsendelsen af sidste årsberetning har bestyrelsen holdt møder den 24. november 1978, den 7. februar, den 27. april og den 3. august 1979.

På mødet den 24. november konstituerede bestyrelsen sig med Hans Kardel som næstformand, Sverre Mondrup som kasserer og K. Iversen som sekretær.

Dommerforeningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.

Dommer Carsten Jepsen er medlem af repræsentantskabet for Danmarks Jurist- og Økonomforbund og medlem af retsplejerådet.

Landsdommer Bjarne Frandsen er næstformand for Danmarks Jurist- og Økonomforbund, medlem af repræsentantskabet for A.C., suppleant i bestyrelsen for A.C. samt formand for retsgruppen (foreningerne under domstole, politi, anklagemyndighed og fængselsvæsen m.v.).

Landsdommer Arne Holmstrup er medlem af udvalget om den fremtidige organisering af mentalobservationsvirksomheden.

Dommer K. Iversen er Dommerforeningens repræsentant i »Det kriminalpræventive råd«, og medlem af det af justitsministeriet oprettede forfremmelsesnævn ved domstolene samt medlem af justitsministeriets kontaktgruppe vedr. blanketter inden for retsvæsenet.

Retspræsident Kurt Haulrig, byretspræsident N. C. Bitsch og dommer Carsten Jepsen er medlemmer af hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Dommer Knud Kofoed er medlem af det af justitsministeriet nedsatte arbejdsudvalg, der skal gennemgå forskellige aktuelle tinglysnings-spørgsmål.

Landsdommer Volimond er medlem af justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg.

Dommer Svend Aage Christensen er formand for en af justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe, der skal gennemgå bestemmelserne om notarialforretninger og overveje, om der er behov for ændringer.

Byretsdommer H. Kallehauge og dommer Mogens Beier, Århus, er medlemmer af Dommerforeningens informationsudvalg.

Udvalget har i foråret 1979 udsendt 2 hæfter. Det ene, der er udarbejdet af byretsdommer H. Kallehauge, indeholder en stofoversigt og en oversigt over strafudmåling i narkotikasager. Det andet, der er udarbejdet af byretsdommer A. F. Wehner, indeholder en oversigt over strafudmåling i smuglersager.

Referat af nogle af de behandlede sager.

Dommerembederne i almindelighed

Forkyndelser

I skrivelse af 28. august 1978 anmodede justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse vedrørende nogle af Folketingets retsudvalg stillede spørgsmål vedrørende forkyndelser.

I Dommerforeningens svar af 3. oktober 1978 (jr. nr. 90/1978) hedder det:

- »1. Reglerne i retsplejelovens kapitel 17 om forkyndelser m.v. er senest revideret ved lov nr. 66 af 8. marts 1972. I § 157 er det under nr. 1 angivet, at forkyndelse så vidt muligt bør ske for den pågældende personlig, men hvis den pågældende ikke træffes, kan forkyndelse som anført under nr. 2 ske for visse andre, herunder - hvis den pågældende bor til leje i en andens bolig - for udlejeren eller dennes ægtefælle. Disse regler må anses for rimelige. Hvis forkyndelse altid skulle ske for skyldneren personlig, ville dette medføre urimeligt besvær og forsinkelse af sagen.
2. Der haves intet talmateriale til belysning af, hvorvidt der i noget større omfang sker forkyndelser overfor andre end skyldneren selv

eller eventuelt dennes ægtefælle. Det er den almindelige erfaring fra fogedretternes praksis, at der sker en del forkyndelser for andre end skyldneren selv, navnlig overfor samlevere og andre familiemedlemmer. Derimod menes der ikke at ske særligt mange forkyndelser for udlejere (logiværter).

3. Det er forekommet, at skyldnere hævder, at en forkyndelse, der er iværksat overfor andre end skyldneren personlig eller skyldnerens ægtefælle, ikke er kommet skyldneren selv i hænde, men antallet af sådanne tilfælde må anses for at være yderst begrænset. Noget talmateriale, der kan belyse problemet, foreligger ikke.
4. Ifølge retsplejelovens § 157, stk. 4 er der hjemmel til at pålægge en person, der har undladt at videregive en forkyndelse, at erstatte omkostninger, der er en følge af hans undladelse. Andre sanktioner kan formentlig ikke bringes i anvendelse.«

Tilbagebetaling af retsafgifter

Med skrivelse af 12. december 1978 fremsendte justitsministeriet til udtalelse et af skattedepartementet udarbejdet udkast til cirkulære om tilbagebetaling af retsafgifter.

I Dommerforeningens svar af 9. januar 1979 (jr. nr. 131/1978) hedder det:

»Foreningen finder cirkulæret overflødigt. Hjemmel til tilbagebetaling indeholdes allerede i justitsministeriets cirkulære af 11. september 1972 om underretternes kasse- og regnskabsvæsen § 1 stk. 4, jfr. § 40 stk. 3.

For så vidt angår den i cirkulæreudkastet indeholdte bestemmelse om, at tilbagebetaling af retsafgift i visse af skifteretterne behandlede boer ikke må finde sted uden forudgående forelæggelse for rigsrevisionen, såfremt det beløb, der skal tilbageholdes, overstiger 5.000 kr., er det Dommerforeningens opfattelse, at dette forslag er lidet stemmende med reglerne i retsafgiftslovens kapitel 13 vedrørende klager over afgiftsberegningen. Ifølge disse lovregler er spørgsmålet om en omgørelse af afgiftsberegningen et judicielt spørgsmål, der om fornødent afgøres ved kendelse, og efter retsafgiftslovens § 64 stk. 5 kan retten efter sit eget skøn af egen drift indhente oplysninger eller erklæringer fra ministeren for skatter og afgifter.«

I skrivelse af 12. juni 1979 til Ministeriet for skatter og afgifter har

justitsministeriet, der også har hørt Dommerfuldmægtigforeningen, bl.a. udtalt:

»Justitsministeriet kan tiltræde foreningernes opfattelse, hvorefter de fornødne bestemmelser vedrørende spørgsmålet om tilbagebetaling allerede findes i justitsministeriets cirkulære af 20. marts 1979 om underretternes kasse- og regnskabsvæsen, § 21, stk. 4, og § 40, stk. 3.

Man kan endvidere tiltræde foreningernes opfattelse, hvorefter der ikke bør fastsættes regler om, at spørgsmålet om tilbagebetaling af retsafgift i visse tilfælde skal forelægges for rigsrevisionen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i Folketingstidende 1968-69, tillæg B, sp. 1259, vedrørende skattedepartementets adgang til kære.

Da spørgsmålet om retternes adgang til at tilbagebetale retsafgift undertiden har givet anledning til vanskeligheder, skal justitsministeriet pege på, at det forekommer hensigtsmæssigt ved et cirkulære at orientere domstolene om adgangen til at tilbagebetale retsafgift.«

Moms af skønshonorar

I skrivelse af 26. januar 1979 anmodede civildommeren i Helsingør Dommerforeningen om at optage spørgsmålet om moms af skønshonorar til principiel behandling. I skrivelsen anførtes, at det næppe kan være rigtigt, at der ikke skal opkræves moms af skønshonorar til arkitekter, når der skal opkræves moms af tilsvarende honorarer til ejendomsrådgivere. Endelig henvises til de vanskeligheder, som kan opstå for skønsmænd, skønsekrævende og retterne, hvis der efterfølgende stilles krav om moms af ikke momsede skønshonorarer på et tidspunkt, hvor de pågældende retssager afsluttet.

I Dommerforeningens svar af 8. marts 1979 (jr. nr. 15/1979) hedder det bl.a.:

»At det er arkitekternes opfattelse, at der ikke skal svares moms af honorarer til arkitekter, der har virket som skønsmænd. Til denne opfattelse må Dommerforeningen henholde sig. Det må være arkitekternes egen risiko, at de ikke beregner moms, når de fremsætter deres honorarkrav. Skulle der senere blive krævet moms af det tillagte honorar, må dette blive et spørgsmål, der alene vedrører vedkommende arkitekt, og må være parterne i den afsluttede sag uvedkommende.«

I den forbindelse kan nævnes, at Nævnet vedrørende Merværdiafgift m.v. i en skrivelse af 22. marts 1979 til Voldgiftsnævnet for Bygge- og

Anlægsvirksomhed bl.a. har udtalt:

»At nævnet har truffet afgørelse om, at den af voldgiftsnævnet, voldgiftsdommere samt syns- og skøns mænd udøvede virksomhed omfattes af afgiftspligten efter lovens § 2, stk. 2, idet ingen af undtagelsesbestemmelserne i stk. 3 kan finde anvendelse.

Ministeriet for skatter og afgifter har imidlertid i medfør af lovens § 4, stk. 2, besluttet indtil videre at fritage den af voldgiftsnævnet udøvede virksomhed for afgift. Ministeriet har tillige indtil videre i medfør af samme bestemmelse besluttet at fritage den af voldgiftsdommere samt syns- og skøns mænd udøvede virksomhed inden for bygge- og anlægssektoren for afgift.«

Udskrift af dom eller forlig i borgerlige sager

I skrivelse af 1. maj 1975 til justitsministeriet (jr. nr. 21/1975) tiltrådte Dommerforeningen et forslag fra Præsidenten for Sø- og Handelsretten om ændring af retsafgiftslovens § 49 stk. 2 nr. 1, således at ikke blot sagsøgeren (appellanten), men også sagsøgte (indstævnte) kan få udskrift af dom eller forlig uden afgift. Der henvises til årsberetningen 1975/76 side 10, hvor sagen er refereret. Ved lov nr. 77 af 8. marts 1978 er § 49 stk. 2 i retsafgiftsloven ændret og lyder nu således:

»Uden afgift udfærdiges endvidere:

1. Første udskrift til parterne af en retsafgørelse eller retsforlig i en borgerlig retssag.«

I anledning af, at en privat person har henvendt sig til justitsministeriet med anmodning om, at det pålægges domstolene at sende parterne de afsagte domme omgående, har justitsministeriet i skrivelse af 16. februar 1979 anmodet Dommerforeningen om en udtalelse om, hvorvidt der er grund til at ændre den for justitsministeriet oplyste praksis, hvorefter der kun sendes udskrift til sagsøgte efter begæring.

Dommerforeningen har i skrivelse af 29. april 1979 (jr. nr. 24/1979) svaret, at der har udviklet sig den praksis ved de fleste embeder, at der i sager, hvor der har været afholdt domsforhandling, uden begæring sendes domsudskrift både til sagsøgeren og sagsøgte. Derimod sendes der i almindelighed ikke udskrifter til sagsøgte af domme, hvor der er afsagt udeblivelsesdom eller dom på grundlag af sagsøgtes erkendelse. Der er efter Dommerforeningens opfattelse ikke tilstrækkeligt grundlag for at søge den eksisterende praksis ændret.

Fogedret

Inkassoomkostninger ved pantebrevsudlæg

På baggrund af en henvendelse fra en advokat anmodede skattedepartementet justitsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt inkassoomkostninger bør indgå i beregning af retsafgift ved begæring om udlæg på grundlag af pantebreve. Justitsministeriet gav i den anledning udtryk for, at de nævnte omkostninger ikke burde medregnes ved beregning af retsafgiften.

Advokaten rettede herefter henvendelse om spørgsmålet til justitsministeriet, der i skrivelse af 18. januar 1979 anmodede Dommerforeningen om en udtalelse.

I Dommerforeningens svar af 5. april 1979 (jr. nr. 11/1979) hedder det:

»At der ved en række fogedretter anvendes den praksis, at retsafgift skal betales i forhold til det beløb, der begæres udlæg for - bortset fra udgifterne ved selve forretningen. Selve ordene i retsafgiftslovens § 16, stk. 1, giver næppe nogen vejledning. For at opnå ensartethed kan Dommerforeningen anbefale, at den ovenfor anførte fremgangsmåde, hvorefter inkassoomkostningerne indgår i det beløb, hvoraf retsafgiften beregnes, gøres til den almindelige regel.«

Justitsministeriet har herefter i skrivelse af 26. april 1979 meddelt skattedepartementet, at spørgsmålet, hvis endelige afgørelse henhører under domstolene, heller ikke efter justitsministeriets opfattelse kan anses for afgjort ved retsafgiftsloven, og at justitsministeriet for sit vedkommende ikke vil have indvendinger mod, at inkassoomkostningerne - af hensyn til en ensartet praksis - indgår i det beløb, hvoraf retsafgiften beregnes.

Retsafgiftslovens § 17 a

I anledning af, at en dommer har rettet henvendelse til justitsministeriet med forespørgsel om, hvordan der skal forholdes med 100 kr.'s afgiften i tilfælde, hvor man meddeler skyldneren, at forretningen vil blive foretaget som udgående, med mindre skyldneren indfinder sig på fogedkontoret inden en nærmere angivet frist, har justitsministeriet i skrivelse af 18. januar 1979 anmodet Dommerforeningen om en udtalelse.

I skrivelsen oplyste justitsministeriet, at ministeriet var bekendt med, at der ved forskellige embeder anvendes forskellig praksis. Nogle embeder venter med at opkræve afgiften til det tidspunkt, hvor udgående fogedforretning rent faktisk besluttet, medens andre embeder straks opkræver tillægsafgiften og pålægger skyldneren den som en sagsomkostning, selv om skyldneren ved at give møde afværger den udgående forretning

Ministeriet oplyste videre, at man havde forelagt spørgsmålet for skattedepartementet med bemærkning, at afgiften efter justitsministeriets opfattelse ikke bør opkræves, før det tidspunkt er passeret, hvor skyldneren kan afværge, at forretningen bliver foretaget som udgående.

Endelig oplyste justitsministeriet, at skattedepartementet i skrivelse af 16. november 1978 havde svaret, at man kan henholde sig til den praksis, der følges ved Københavns byrets fogedafdeling. Efter denne praksis opkræves tillægsafgiften i det omtalte tilfælde, uanset om den udgående forretning afværges ved skyldnerens fremøde.

I skrivelse af 5. april 1979 (jr. nr. 10/1979) har Dommerforeningen udtalt, at der ved en række fogedretter følges den praksis, at tillægsafgiften efter retsafgiftslovens § 17 a først betragtes som forfalden på det tidspunkt, hvor det faktisk besluttet at gennemføre fogedforretningen som udgående. Reale grunde syntes at tale for denne fortolkning. Dommerforeningen kan derfor slutte sig til justitsministeriets opfattelse, hvorefter afgiften ikke bør opkræves, før det tidspunkt er passeret, hvor skyldneren kan afværge, at forretningen bliver foretaget som udgående.

Tilsyn med auktionsledere

Præsidenten for Københavns byret har henledt opmærksomheden på følgende forhold:

»Ifølge bekendtgørelse nr. 210 af 2. juli 1935 påhviler det fogeden at føre tilsyn med auktionsledernes virksomhed og herunder mindst én gang årligt at forlange sig forevist auktionsledernes auktionsbog og forretningsbøger, samt, såfremt auktionslederen tillige påtager sig inkassation, at påse, at hans hovedbog indeholder fortegnelse over auktionssælgere og auktionskøbere med angivelse af, hvilke beløb, der er afregnede eller betalte.

Efter at auktionslovens § 19 vedrørende auktionsledernes pligt til at indberette, hvilke auktioner der afholdes, er ophævet ved l. 162 af 17. marts 1976 er den ovennævnte form for tilsyn næppe særlig effektiv, idet fogedretten ikke vil være i stand til at kontrollere om samtlige auktioner er indført i auktionslederens bøger.»

I den anledning har Dommerforeningen den 20 april 1979 (jr. nr. 28/1979) skrevet således til justitsministeriet:

»Under henvisning til foranstående skal Dommerforeningen foreslå, at bestemmelsen om det årlige eftersyn af auktionsledernes auktionsbog og forretningsbøger ophæves, men således at fogedretten stadig har adgang til eftersyn, hvis det skønnes nødvendigt. Såfremt det skønnes hensigtsmæssigt kan der til afløsning af bestemmelsen om det årlige eftersyn pålægges auktionslederne pligt til én gang årligt at fremsende revisorerklæring.«

Tinglysning

Notering af tvangsauktionsklausul

I januar 1978 indførte Københavns byrets tinglysningsafdeling en væsentlig begrænsning med hensyn til pantebrevs indhold i tingbogen, hvorefter nærmere vilkår ikke vil fremgå af tingbogen og ej heller vil blive meddelt ved tingbogsattester eller ved telefoniske tingbogsoplysninger.

Dette gav anledning til, at en række organisationer rettede henvendelse til justitsministeriet. På et møde i justitsministeriet, hvor der deltog repræsentanter for Den Danske Bankforening og Danmarks Sparekasseforening, blev organisationernes standpunkt præciseret derhen, at det af hensyn til pantebrevshandelen var særdeles ønskeligt, at det fremgår af tingbogen, om tvangsauktionsklausulen er ophævet eller ændret, og at deres henvendelse alene vedrørte dette punkt i den ved Københavns byret gennemførte rationalisering.

I den anledning har justitsministeriet i skrivelse af 1. september 1978 anmodet Dommerforeningen om en udtalelse.

I skrivelse af 22. september 1978 (jr. nr. 88/1978) har Dommerforeningen udtalt:

»Det er Dommerforeningen bekendt, at der med hensyn til notering i tingbogen af pantebrevets tvangsauktionsklausul samt senere ændrin-

ger eller ophævelse af klausulen ikke følges en ensartet retningslinje ved de forskellige tinglysningskontorer.

Dommerforeningen må anse det for ønskeligt, at der følges en ensartet praksis over hele landet. En sådan ensartethed kan bedst opnås ved instruktion på de kurser, som justitsministeriet med mellemrum lader afholde for personalet fra tinglysningskontorerne. Ved afgørelsen af, hvilken fremgangsmåde, der bør foretrækkes, gør der sig modstridende hensyn gældende.

Det kan ikke bestrides, at en ophævelse af notering i tingbogen af tvangsauktionsklausulen vil medføre visse besværligheder for pantebrevshandelen, særligt hvis man tillige ud fra arbejdsmæssige hensyn afslår at give de pågældende oplysninger telefonisk med henvisning til, at oplysningerne kun kan meddeles ved gennemsyn af aktmappen.

Som fremhævet i en udtalelse fra Præsidenten for Københavns byret må Dommerforeningen imidlertid være af den formening, at hensynet til en rimelig kort ekspeditionstid vil være mest tungtvejende, og at det derfor ikke bør pålægges tinglysningskontorerne at foretage andre noteringer i tingbogen, end hvad der udkræves til opfyldelse af tinglysningslovens § 17, stk. 2 og 3.

Med hensyn til spørgsmålet om telefoniske oplysninger, må Dommerforeningen anse det for ønskeligt, at der uanset det store arbejdspressen, som personalet på tinglysningskontorerne er udsat for, opretholdes et rimeligt serviceniveau, og at de pågældende oplysninger derfor i påtrængende tilfælde bør kunne gives telefonisk.

I skrivelse af 26. januar 1979 til de nævnte organisationer har justitsministeriet henholdt sig til Dommerforeningens udtalelse og oplyst, at ministeriet vil søge samme praksis gennemført ved instruktion på de kurser, som justitsministeriet med mellemrum lader afholde for personalet fra tinglysningskontorerne.

Skifteret

Siden udsendelsen af årsberetningen 1977/78 har Dommerforeningen ikke haft sager angående skifteretsspørgsmål til udtalelse.

Lovudkast m.v.

Ændring af retsplejelovens § 17 a

Med skrivelse af 13. oktober 1978 fremsendte justitsministeriet til

udtalelse et udkast til et eventuelt lovforslag om ændring af retsplejeloven, hvorefter i § 17 a stk. 2 indføres en bestemmelse om, at der endvidere kan meddeles bemyndigelse til at udføre tinglysningsforretninger. Som begrundelse for lovforslaget henviste justitsministeriet til retsplejerådets betænkning om retternes kompetence og arbejdsform i borgerlige sager. Ændringen vil i praksis medføre, at også underskriften af tinglysningsdokumenter kan overlades til kontorphersonalet.

I Dommerforeningens svar af 14. december 1978 (jr. nr. 108/78) hedder det:

»At Dommerforeningen ikke skal udtale sig imod, at den i lovforslaget omhandlede ordning søges gennemført. Det forudsætter herved, at der - som af rådet anbefalet - forinden foretages en undersøgelse af, om visse typer af sager, der ofte frembyder vanskeligheder, bør holdes uden for bemyndigelsen ved generelle begrænsninger, ligesom det bør foreskrives, at enkelttilfælde af atypisk karakter skal forelægges den dommerfuldmægtig, der på dommerens vegne fører det daglige tilsyn med tinglysningskontoret. En begrænsning i bemyndigelsen svarende til, hvad der er bestemt med hensyn til kontorphersonale, som har bemyndigelse efter § 17 a, stk. 2 til at udføre foged- og skifteforretninger, nemlig at bemyndigelsen kun gælder, »såfremt der ikke skal træffes afgørelse i tvistigheder«, vil normalt ikke være vejledende inden for tinglysningsområdet. De tvivlsspørgsmål, som opstår inden for dette område, vil i reglen blive løst enten derved, at det pågældende dokument afvises, eller ved at dokumentet, uanset at det frembyder tvivl med hensyn til, om det strider mod en andens ret, f.eks. en servitutbestemmelse, tinglyses.

Endelig må det være en forudsætning, at bemyndigelse kun meddeles efter en konkret vurdering af, om den pågældende kontormæssigt uddannede medarbejder ved undervisning på kursus eller på anden måde har erhvervet den tilstrækkelige indsigt i ekspeditionen af tinglysningsdokumenter og skønnes at kunne udføre disse forretninger på egen hånd.«

Udkast til tinglysningsbekendtgørelse og tinglysningscirkulære

I skrivelse af 24. juli 1978 anmodede justitsministeriet Dommerforeningen om en udtalelse over udkast til tinglysningsbekendtgørelse,

tinglysningsskemaer og en oversigt over en række væsentlige bestemmelser, der indeholder krav om erklæringer og tilladelse m.v. ved tinglysning.

I Dommerforeningens svar af 28. september 1978 (jr. nr. 65/1978) hedder det:

»At Dommerforeningen ikke har bemærkninger af væsentlig betydning til de fremsendte udkast. Foreningen finder det således formålstjenligt med den foretagne tredeling af materialet, idet man herved forudsætter, at oversigten til stadighed følges op, efterhånden som lovgivning om tinglysningsmæssige bestemmelser uden for tinglysningsloven fremkommer eller ændres.

De foreliggende udkast giver dog Dommerforeningen anledning til følgende bemærkninger:

1) Ifølge tinglysningslovens § 9, stk. 1, skal der ved aflysning leveres genpart af kvitteringen samt af dertil hørende bevisligheder.

Reglerne om, at der skal genpartes af bevisligheder (fuldmagter), gentages i bekendtgørelsens § 17, stk. 4, og uddybes i cirkulærets § 40, stk. 1 og § 43, hvoraf ses, at reglen antages ikke blot at gælde fuldstændige aflysninger, men også nedlysninger.

Med hensyn til, hvorledes lovens regel praktiseres, er det over for bestyrelsen oplyst, at Københavns byret i årtier alene har krævet genpart af kvitteringen, og det gælder både ved aflysning og nedlysning. Den københavnske ordning følges ved en række retter udenfor København. Retterne i Aarhus og Aalborg samt Roskilde herredsret kræver ved nedlysninger alene genpart af kvitteringen og kun ved endelig aflysning tillige genpart af fuldmagter. Så vidt vides bliver det på tinglysningskurser oplyst, at der efter gældende ret ikke kræves genpart af fuldmagter ved nedlysninger, men kun ved endelig aflysning.

Der ses ikke at være reale grunde til støtte for kravet om levering af fuldmagter ved ned- eller aflysninger, hvorfor Dommerforeningen foreslår, at reglen udgår af bekendtgørelsen og cirkulæret, og at loven ved første lejlighed søges ændret i overensstemmelse hermed.

2) Reglen om angivelse af anmelder står i lovens § 9, stk. 3, hvorefter dokumenter såvel som genpartes øverst på første side skal angive anmelderens navn og bopæl.

Reglen om pligt til angivelse af anmelder er taget ud af bekendtgørelsen.

Det er Dommerforeningens opfattelse, at den bør gentages i bekendtgørelsen på passende sted, og at den bør nærmere uddybes derhen, at der ved anmeldelse til tinglysning af påtegning på et tidligere tinglyst dokument skal være angivelse af anmelder ved påtegningens begyndelse. Denne fremgangsmåde anvendes i vidt omfang, men en del anmeldere overstreger det oprindelige dokumentets side 1 og sætter ny anmelder der. Denne fremgangsmåde medfører, at man ikke kan se, hvem der har anmeldt hvad, og der opstår risiko for, at dokumentet tilsendes urigtig anmelder. Den angivne regel findes at måtte være stemmende med loven, idet påtegningen på dokumentet netop er det dokument, der nu kommer til tinglysning.

3) I bekendtgørelsens § 22 tales om »borgerskab«. Begrebet er forældet, men findes i tinglysningsloven. Da opremsningen i bekendtgørelsen ikke gør det nødvendigt, at borgerskab gentages her, bør det formentlig udgå.

4) I bekendtgørelsens § 25 tales om angivelse af ejendommen ved dennes betegnelse ved »matr.nr., ejerlav (by) og sogn (i København kvarter) . . .«. Foreningen henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at der fra 1. januar 1979 forventes indført nye ejendomsbetegnelser, hvorved »sognet« udgår. Det henstilles til overvejelse, at det i bekendtgørelsen blot anføres, at dokumenter vedrørende en matrikuleret fast ejendom skal angive dennes nøjagtige matrikulære betegnelse.

Prøveløsladelse, hæftestraf m.v.

Med skrivelse af 2. oktober 1978 fremsendte straffelovrådet et høringsnotat og anmodede Dommerforeningen om en udtalelse til brug for rådets videre overvejelser vedrørende blandt andet betænkning nr. 806/1977 om alternativer til frihedsstraf og en indstilling af juni 1977 om fængselsdømtes adgang til undervisning eller beskæftigelse.

I Dommerforeningens udtalelse af 19. januar 1979 (jr. nr. 107/78) hedder det:

»ad Udvidet adgang til prøveløsladelse.

Dommerforeningen er bekendt med den udtalelse, som præsidenten for Vestre landsret har afgivet den 15. december 1978, og Dommerforeningen kan af de i udtalelsen anførte grunde tiltræde forslaget om, at

prøveløsladelse som hovedregel afskaffes og alene bevares i særlige tilfælde.

ad Nedsættelse af mindstetiden

Såfremt prøveløsladelse afskaffes som ovenfor anført, bortfalder spørgsmålet om at nedsætte mindstetiden for prøveløsladelse fra 4 til 2 måneder. Såfremt reglerne om prøveløsladelse opretholdes skal anføres, at Dommerforeningen ikke finder, at der er ført en tilstrækkelig begrundelse for at nedsætte mindstetiden til 2 måneder. Hvis man vil ændre straffelovens § 38, stk. 1, finder man, at det vil harmonere bedre med straffelovens § 58, stk. 1, kun at gå ned til 3 måneder som mindstetid.

ad Afskaffelse af hæftestraf

Dommerforeningen finder anledning til at gøre opmærksom på, at det må afklares, om grundlovens § 71, stk. 5, er til hinder herfor.

Dommerforeningen finder endvidere, at det bør overvejes nøjere, om det forhold, at der i årenes løb administrativt er sket en ophævelse af forskellen mellem afsoning af hæfte- og fængselsstraf, er en tilstrækkelig begrundelse for afskaffelse af hæftestrafen.

Da straffeloven af 15. april 1930 ved siden af fængsel indførte en anden frihedsstraf, som med en ny betegnelse kaldtes hæfte, var det lovgivningsmagtens tanke, at hæfte skulle udformes som en særlig mild form for frihedsberøvelse, beregnet til anvendelse på personer, der var udenfor de egentlige forbryderes kreds. I tråd hermed var foreskrevet, jfr. straffelovens § 44, stk. 1, at hæftedøgn ikke måtte hensættes sammen med andre fanger end sådanne, som udstår straf af hæfte. Hæftestrafen ville have fået et klarere særpræg, såfremt der var blevet tilvejebragt særskilte institutioner under fængselsvæsenet, hvor denne form for frihedsstraf kunne afsones uden sammenblanding med andre fanger, og hvor afsoningen kunne finde sted med et maksimum af lemper for hæftedøgnene og med et minimum af bevogtningspersonale. Sådanne særlige institutioner er ikke blevet tilvejebragt. Belæget af hæfteafsonere udgør for tiden gennemsnitligt ca. 500 dagligt. Heraf er ca. 300 anbragt i de arresthuse landet over, hvor der er pladser ledige, og ca. 200 i forskellige halv- eller helåbne anstalter under fængselsvæsenet, hvor de afsoner straffen sammen med fængselsfanger. Det er klart, at der under sådanne forhold ikke kan etableres nogen væsentlig forskellig behandlingsform. Der er dog vedvarende i straffeloven opretholdt visse forskelle, særligt med hensyn til forplejningen og retten til at

skaffe sig arbejde, jfr. § 44, stk. 2-3. Disse begunstigelser vill det næppe være rimeligt at fratage denne kategori af frihedsberøvede personer, selv om man afskaffer hæftestrafen.

Yderligere skal anføres at resocialiseringshensyn taler for hæftestraffens bibeholdelse, idet denne straf i befolkningen utvivlsomt har en mindre odiøs klang end fængselsstraf og heller ikke i samme omfang afskærer fra ansættelse eller forbliven i visse stillinger og hverv.

Endelig vil afskaffelsen af hæftestraf kræve gennemgang af hele strafudmålingssystemet i straffeloven og særlovgivningen.

ad Nye afsoningsformer og nye sanktioner

Da der her er tale om løst skitserede tanker, hvis mulighed for praktisk gennemførelse henstår uafklaret, finder man ikke tilstrækkeligt grundlag for at fremkomme med en udtalelse.

ad Prøvetid ved betingede domme, prøveløsladelser og betinget prøvetid.

Dommerforeningen kan tilslutte sig planlægningsudvalgets forslag om, at prøvetiden i almindelighed ikke kan overstige 2 år.

ad Tilsyn og særvilkår.

Dommerforeningen kan tilslutte sig straffelovrådets tanker om, at de fleste særvilkår bør ophæves, men at der kan være tvivl med hensyn til særvilkår af lægelig karakter, samt at der bør opretholdes en begrænset form for indgreb ved vilkårsovertrædelse, formentlig i form af en kortere frihedsberøvelse.

ad Fængselsdømtes adgang til undervisning og beskæftigelse

Da der her er tale om et traditionelt administrativt område, finder Dommerforeningen ikke anledning til at tage stilling til disse spørgsmål.

Et af bestyrelses medlemmer (Hans Kardel), der iøvrigt er enig med flertallet, har udtalt, at han finder at kunne tiltræde den i høringsnotatet anførte begrundelse for afskaffelse af hæftestrafen, samt at han med hensyn til spørgsmålet om indgreb ved vilkårsovertrædelse ikke kan tiltræde, at der i noget tilfælde skrides ind med frihedsberøvelse ved vilkårsovertrædelse. «

Ændringsforslag til retsplejelovens § 762 stk. 1

I årsberetningen 1974/75 side 26 ff er refereret Dommerforeningens udtalelse om bl.a. betænkning nr. 728/1974 om anholdelse og varetægt.

I skrivelse af 18. juli 1978 anmodede justitsministeriet om en udtalelse vedrørende et ændringsforslag til retsplejelovens § 762, som har

været fremsat af justitsministeren under behandlingen af det lovforslag, der ligger til grund for lov nr. 243 af 13. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m.v.

Ændringsforslaget har følgende ordlyd:

»11. I nr. 25, § 762, stk. 1, indsættes som nr. 4:

»4) sigtede er pågrebet under udførelse af lovovertrædelsen eller umiddelbart herefter, og sagens omstændigheder giver grundlag for mistanke om, at han har begået andre tilsvarende lovovertrædelser.«

Ændringsforslaget svarer til § 762, stk. 1, litra e, jfr. stk. 2 i straffetsplejeudvalgets udkast i betænkning nr. 728 - 1974, idet tidsgrænsen dog er indskrænket fra 7 til 5 dage.

Forslaget blev trukket tilbage, efter at der fra folketingets retsudvalg var stillet en række spørgsmål, idet justitsministeren fandt, at der til belysning af de stillede spørgsmål burde indhentes fornyede udtalelser fra myndigheder og organisationer, der tidligere havde udtalt sig om betænkningen om anholdelse og varetægt.

I skrivelse af 15. september 1978 (jr. nr. 64/1978) har Dommerforeningen udtalt:

»Et flertal af Dommerforeningens bestyrelse kan tiltræde, at forslaget søges gennemført. Flertallet kan tilslutte sig den begrundelse for forslaget, som er anført i betænkning nr. 728/1974, side 27-28, og flertallet skønner, at det ud fra hensynet til en effektiv kriminalitetsbekæmpelse er hensigtsmæssigt og forsvarligt, at der hjemles adgang til en kortvarig varetægtsfængsling, når en sigtet er pågrebet på fersk gerning, og de konkrete omstændigheder i sagen giver rimeligt grundlag for en mistanke om, at der er begået ikke en enkelt, men en serie af tilsvarende lovovertrædelser. Et af bestyrelsens medlemmer finder ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at søge forslaget gennemført, men vil foretrække, at man afventer de erfaringer, som indhøstes, når bestemmelserne i lov nr. 243 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven m.v. den 1. oktober 1978 træder i kraft.«

III

Samarbejdet med dommere i andre lande

Den internationale Dommerunion

Fra den 27. august til den 2. september 1978 afholdtes der i Rio de Janeiro international dommerkongres, hvori fra dansk side deltog dommer Carsten Jepsen og landsdommer Bjarne Frandsen.

Der henvises til landsdommer Bjarne Frandsens referat i Juristen og Økonomen 1978/F 202.

Den internationale Dommerunion afholdt en konference i Stockholm fra den 7. til den 9. juni 1979. Under konferencen afholdtes møder i centrallrådet og dommerunionens 3 studiekommissioner. I konferencen deltog landsdommer Bjarne Frandsen, dommer Carsten Jepsen og dommer Svend Aage Christensen.

Den tyske Forbundsrepublik

Dommerforeningen i Hessen afholdt i dagene fra 16. til 18. november 1978 et seminar over emnet »Presse und Justiz« i Dorfweil ved Frankfurt. Endvidere afholdt Dommerforeningen i Slesvig-Holsten i dagene fra den 14. til den 18. maj 1979 møde i »Akademiet Sankelmark« med foredrag og diskussioner over emnet: »Recht-Spielball der Politik«. I disse møder, hvortil Dommerforeningen var inviteret, deltog dommer E. Brandt Petersen.

Den svenske Dommerforening

Den svenske Dommerforening afholdt årsmøde og generalforsamling i Stockholm den 11. november 1978. Foreningens formand, lagman Johan Björling, ønskede ikke genvalg, og som ny formand valgtes lagman Hans B. Andersson, Hälsöholm. Fra dansk side deltog formanden.

IV

Den danske dommerstand

Dødsfald, afskedigelser, forflyttelser og udnævnelser i tiden fra den 1. august 1978 til og med den 1. august 1979.

Afdøde dommere

Aage Gudmund Holm, tidligere civildommer i Viborg, død den 16. marts 1978.

Fritz Møller, dommer i Østre landsret, død den 1. august 1978.

Emil Gustav Strøbech, tidligere dommer i Kolding, død den 2. august 1978.

Svend Hassing, tidligere dommer i Neksø, død den 15. august 1978.

Hjalmar Ringberg, tidligere civildommer i Odense, død den 5. september 1978.

Hans Nobel Becher, tidligere dommer i Køge, død den 4. oktober 1978.

Carl Gustav Lillienkjold, tidligere dommer i Københavns byret, død den 18. oktober 1978.

Hugo Henrik Valdemar Christensen Hartz, fhv. dommer i Vestre landsret, død den 3. februar 1979.

Otto Lund-Andersen, fhv. dommer i Østre landsret, død den 5. februar 1979.

Knud Kirchheiner, dommer i Østre landsret, død den 27. februar 1979.

Louis Carstens, fhv. dommer i Højesteret, død den 1. april 1979.

Gudmund Evensen, tidligere dommer i Randers, død den 30. maj 1979.

Aage Hastrup, fhv. dommer i Østre landsret, død den 27. april 1979.

Afgåede dommere

Anders Christensen, Glostrup.

Hans Kaa, Ålborg by- og herredsret.

Henrik Tamm, Højesteret.

Poul Max Richard Hallenberg, Randers by- og herredsret.
Niels Erik Skander-Madsen, Helsingør kriminalret.

Forflyttelser m.v.

Hans Jacob Axelsen Drejer, dommer i Københavns byret, dommer i Østre landsret fra den 15. oktober 1978.

Else Lægaard Mols, dommer i Københavns byret, dommer i Østre landsret fra den 1. december 1978.

Vagn Rudolf Anders Rasmussen, dommer i Københavns byret, dommer i Østre landsret fra den 1. januar 1979.

Preben Kistrup, dommer i Københavns byret, dommer i Østre landsret fra den 1. januar 1979.

Christian Finn Christensen, dommer i Århus by- og herredsret, dommer i Randers by- og herredsret fra den 1. august 1979.

Ove Østergård-Nielsen, dommer i Skive retskreds, kriminaldommer i Helsingør retskreds fra den 1. juli 1979.

Harald Jørn Boas, dommer i Københavns byret, dommer i Østre landsret fra den 1. juli 1979.

Udnævnelser

Statsadvokat Hveret Grell, dommer i Østre landsret fra den 15. oktober 1978.

Retsassessor Nina Bang Rasmussen, civildommer i Glostrup fra den 1. november 1978.

Fuldmægtig i justitsministeriet, Lisbet Wandel, dommer i Københavns byret fra den 1. januar 1979.

Fuldmægtig i justitsministeriet, Peter Arne Lilholt, dommer i Københavns byret fra den 1. januar 1979.

Fuldmægtig i justitsministeriet, Poul Lodberg, dommer i Københavns byret fra den 1. januar 1979.

Retsassessor Niels Ole Kirk-Sørensen, dommer i Ålborg by- og herredsret fra den 1. april 1979.

Departementschef i statsministeriet, Jørgen Gersing, dommer i Højesteret fra den 1. maj 1979.

Kontorchef i justitsministeriet, Niels Jørgen Larsen, dommer i Østre landsret fra den 1. juli 1979.

Retsassessor Inger Nørgård, dommer i Århus by- og herredsret fra den 1. august 1979.

V

Dommerforeningens regnskab

Oversigt for tiden 1. august 1976–31. juli 1979

Udgifter:	1976/77	1977/78	1978/79
Årsmødet	22.875,55	71.474,56	42.730,36
Bestyrelsen	2.676,65	4.501,25	3.725,40
Årsberetningen	5.060,00	6.938,41	8.683,62
Den internationale dommerunion ...	300,00	836,50	1.961,51
Understøttelsesfonden	6.000,00	6.000,00	100.000,00
Kontorudgifter	813,52	1.296,88	1.396,41
Andre udgifter	2.307,87	4.606,50	2.248,90
	<u>40.033,59</u>	<u>95.654,10</u>	<u>160.746,20</u>
Indtægter:	110.413,61	116.320,47	96.065,71
Overskud	70.380,02	20.666,37	÷64.680,49
Beholdning pr. 31. juli 1977–79	258.405,52	279.071,89	214.391,40

Medlemmerne den 1. august 1979

Højesteret	15
Østre landsret	41
Vestre landsret	20
Sø- og handelsretten i København	2
Københavns byret	28
By- og herredsretterne uden for København	144
Færøerne	1
Grønland	1
Den danske dommer ved EF-domstolen	<u>1</u>
	253
Afgåede dommere	<u>92</u>
Samlet medlemstal	345